UUTISET

Pääkaupunkiseutu, vahvat kaupunkiseudut ja laaja maaseutu tarvitsevat omat ratkaisunsa. **JOHTAVA LAKIMIES KARI PRÄTTÄLÄ, KUNTALIITTO**

Maatalousyrittäjä kuolee usein tapaturmaisesti

Maatalousyrittäjä kuolee tavallisesti kasvaimeen tai tapaturmaan. Nuoret isännät tekevät paljon itsemurhia.

Miesviljelijä tekee itsemurhan useammin kuin palkansaajat tai muut yrittäjät.

Moni viljelijä kuolee tapaturmaisesti. Nuoret ja keski-ikäiset miesviljelijät kuuluvat kuolleisuudessa ison riskin ryhmään, kuten rakennusalan ja kuljetusalan toimijat. Riskit pienenevät 55 ikävuoden jälkeen.

Rakennusala sekä hitsaajan, koneistajan ja paperityöläisen ammatit kuuluvat Kuntoutussäätiön tutkimuksen mukaan ennenaikaisen kuolleisuuden riskialoihin.

Miehet kuolevat varhain tarjoilijoina, siivoojina ja omaishoitajina. Opettajilla, papeilla, lääkäreillä sekä it-asiantuntijoilla on parhaat mahdollisuudet 65-vuotispäiviin.

Kuntoutussäätiö julkisti tiistaina tutkimuksensa kuolleisuudesta Suomessa vuosina 2001–2007. Tutkimus selvittää 130 ammattiryhmän sekä yrittäjien ja työttömien kuolleisuutta.

Parhaassa työiässä eli 25–64-vuotiaana kuolee 10 000 ihmistä vuosittain.

Emännät elävät isäntiä pidempään

Naisviljelijöistä 93 prosenttia elää 65-vuotiaaksi. Osuus on sama muillakin naisyrittäjillä.

Miesviljelijöistä 87 prosenttia elää 65-vuotiaaksi ja muista miesyrittäjistä 86 prosenttia.

Miesviljelijöitä kuolee toisin sanottuna kaksinkertainen määrä naiskollegoihin verrattuna ennen 65-vuotispäivää. Suhdeluku on sama muilla yrittäjillä ja palkansaajilla.

Kuolleisuuserot ovat suuria henkilöiden sosioekonomisesta asemasta riippuen. Johtajina ja erityisasiantuntijoina työskentelevistä naisista ainoastaan 0,1 prosenttia ja miehistä 0,21 prosenttia kuolee ennen 65-vuotispäivää.

Kasvaimet ja alkoholi yleisimmät kuolinsyyt

Kasvaimet ovat yleisin syy miesten ja naisten kuolemiin, mutta myös alkoholi on kuolinsyyn tilastoissa korkealla.

”Alkoholi liittyy usein itsemurhiin ja tapaturmiin fyysisesti raskaassa työssä ”, tutkimuspäällikkö **Tiina Pensola** Kuntoutussäätiöstä sanoo.

Naisviljelijöillä alkoholiin liittyvä kuolleisuus on tilastollisesti merkittävästi vähäisempää kuin muilla yrittäjillä ja palkansaajilla. Turmissa heitä kuolee paljon.

Naisviljelijä kuolee keskimääristä useammin aivoverisuonten sairauksiin. Heillä tavataan paljon kasvaimia ja syöpää. Itsemurhan naisviljelijä tekee harvoin.

Miesyrittäjät kuolevat yleisimmin sairauksiin, kuten kasvaimiin ja syöpään. Viljelijöillä on paljon veritulppaa ja rasituskipuja sekä sepelvaltimotautia.

Moni mieslomittaja ja metsuri tekee itsemurhan, muurarit ja raudoittajat samoin. Kuljetusalalla kuljettajat ja yrittäjät tekevät paljon itsemurhia. Heitä kuolee paljon verenkiertoelinten sairauksiin.

Itsemurhia voisi estää riskialoittain

Kuntoutussäätiön toiminnanjohtaja **Veijo Notkola** ehdottaa kohdennettuja toimia itsemurhien ehkäisyyn. ”Ammattiryhmittäisiin ongelmiin on mahdollisuus selkeästi puuttua.”

Työttömille Notkola lohkaisisi osan aslak-kuntoutuksen määrärahoista. Työttömillä alkoholi, itsemurhat ja sairaudet yleistyvät työttömyysjaksojen pitkittyessä.

Tutkimuspäällikkö **Mikko Kautto** Eläketurvakeskuksesta ottaisi käyttöön alkoholipolitiikan keinoja. Pensola haluaa huomiota vähätuloisten naisyrittäjien asemaan.

”Heillä ei ole varaa työterveyshuoltoon, jos tulot jäävät ansiosidonnaisen työttömyysturvan tasolle”, Pensola sanoo.

JUHANI VIITALA

JAANA KANKAANPÄÄ

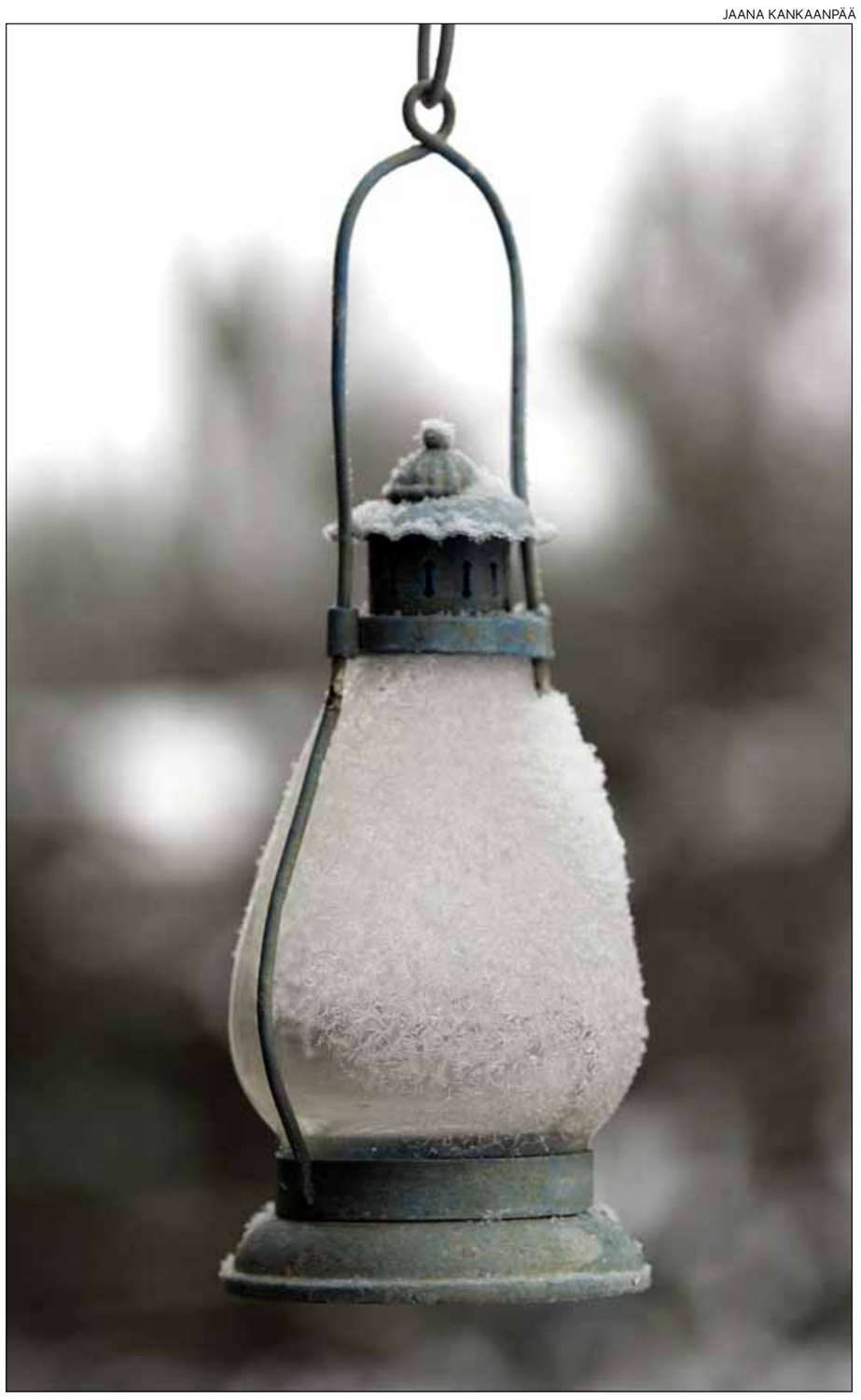

Useamman kuin joka kymmenennen miesviljelijän lyhty sammuu alle 65-vuotiaana.

Oikeusoppineet arvostelevat kuntaesitystä

Oikeusoppineet arvostelevat hallituksen kuntauudistussuunnitelmia tuoreessa pamflettikirjassaan.

Kunnallisalan kehittämissäätiön julkaisemassa kirjassa 12 tunnettua oikeustieteilijää arvioi kuntarakenteen uudistusta perustuslaillisesta näkökulmasta.

Akatemiaprofessori **Kaarlo Tuorin** mukaan näin suuren mittakaavan uudistus pitäisi valmistella laajalla parlamentaarisella pohjalla, eikä enemmistöhallituksen sanelemana.

”Perustuslakivaliokunta on todennut, etteivät nykyiset kuntarajat nauti perustuslain suojaa, mutta jos kuntien lukumäärä vähenee 70–80:een, kuntarakenne ei ole enää se, jota silmällä pitäen kunnallisesta itsehallinnosta perustuslaissa säädetään.”

Hänen mielestään perustuslaissa mainittu ”kunnan asukkaiden itsehallinto” edellyttää, että kunnan asukkaat todella samaistuvat yhteisöön.

Pakkoliitoksista voi päättää lailla

Hallintotieteiden tohtorin ja Kuopion entisen kaupunginjohtajan **Kauko Heurun** mukaan eduskunnalla on mahdollisuus säätää pakkoliitoksista lailla.

Euroopan neuvoston paikallisen itsehallinnon peruskirja edellyttää, että kuntalaisia on kuultava, kun aluejakoa muutetaan, mutta sen asema oikeusnormina on epäselvä ja viitteellinen.

”Kuntarakenneuudistus voidaan toteuttaa lailla vastoin kuntien ja niiden asukkaiden mielipiteitä. Jos näin menetellään, saatetaan kunnallishallinto kuitenkin halvaantumisen tilaan ainakin yhden sukupolven ajaksi”, Heuru muistuttaa.

Suurkunnan rinnalle toivotaan muita malleja

Kuntaliiton johtava lakimies **Kari Prättälä** taas sanoo, että vahva peruskunta ei riitä ainoaksi vastaukseksi koko maan ongelmiin.

”Pääkaupunkiseutu, vahvat kaupunkiseudut ja laaja maaseutu tarvitsevat omat ratkaisunsa. Tätä hallitusohjelma ei tunnista eikä tunnusta.”

MT

Afrikkalaista sikaruttoa 160 kilometrin päässä itärajasta

Karjalan tasavallan Sekeen alueella (Segeža) on todettu kahdella tilalla afrikkalaista sikaruttoa. Eviran tiedotteen mukaan paikkakunta sijaitsee noin 160 kilometriä Nurmeksesta itään.

Kaupunkiin julistettiin sunnuntaina poikkeustila ja poliisit vartioivat Segežaan johtavia tietä. Ulkopuolisten pääsyä on toistaiseksi rajoitettu.

Maanantaiaamuun mennessä kahdeksan afrikkalaiseen sikaruttoon sairastunutta eläintä oli lopetettu ja niiden ruhot poltettu taudin leviämisen estämiseksi. Lisäksi eläinlääkintäviranomaiset ovat polttaneet rakennukset, joissa sairastuneita sikoja pidettiin.

Karjalan maatalousministeri **Grigori Manuilov** on ilmoittanut, että kaikki alueen 250 sikaa on lisätartuntojen estämiseksi tapettava. Sioista 200 omistaa yksi yrittäjä ja loput ovat pienemmillä maatiloilla.

Manuilov lupasi Karjalan hallituksen maksavan korvauksia sikojen omistajille.

Useita havaintoja taudista

Eviran mukaan sikarutto alkoi levitä vuonna 2007 Georgiassa, mistä se on levinnyt eri puolille Venäjää.

Ensimmäinen tapaus Suomen lähistöllä todettiin 2009. Viime vuonna tautia todettiin Leningradin läänissä, Pietarin lähellä sekä Murmanskin ja Arkangelin alueilla. Suomessa tautia ei ole koskaan todettu.

Afrikkalainen sikarutto on viruksen aiheuttama, lakisääteisesti vastustettava, helposti leviävä, vakava eläintauti. Sitä esiintyy sioilla ja villisioilla. Tauti aiheuttaa kotisioissa yleensä korkean kuumeen, verenpurkaumia, hengitysvaikeuksia, suolisto-oireita ja korkean kuolleisuuden. Ihmiseen se ei tartu.

Tautia sikalassa epäilevien ja luonnosta kuolleen villiasian löytäneiden tulee ottaa heti yhteys kunnaneläinlääkäriin.

Tauti voi levitä eläimestä toiseen sekä ihmisten, autojen tai huonosti kypsytetyn lihan mukana. Ruokajätteen syöttö sioille on kielletty. Alueilta, joilla esiintyy afrikkalaista sikaruttoa, ei saa tuoda sikoja, sianlihaa eikä niistä valmistettuja elintarvikkeita.

TERHI TORIKKA
HARRI EKHOLM

UUTISTAUSTA

Isoveli ei palaa Venäjälle

”Taistelu Venäjän puolesta jatkuu! Voitto on meidän!” FSB:n eversti **Vladimir Putin** huusi Luzniki-stadionin areenalla, jossa 23. helmikuuta kokoontui yli sata tuhatta ihmistä.

Putinin mukaan oli hyvin symbolista, että hänen kannattajiensa kokous pidettiin silloin, kun Venäjällä vietettiin Isänmaan puolustajien päivää.

”Olemme Isänmaan puolustajat teidän kanssanne! Tulimme tänne sanomaan, että me rakastamme Venäjää!” Putin ilmoitti kannattajilleen.

Yli satatuhatta ihmistä antoi Venäjän pääministerille myrskyisät suosionosoitukset, mutta miljoonille venäläisille jäi epäselväksi se, ketä vastaan Vladimir Putin taistelee ja kenet hän haluaa voittaa. Nekö tuhannet venäläiset, jotka lähtivät kaduille vaatimaan rehellisiä vaaleja?

Muutaman viikon ajan tv-kanavat ovat pelotelleet venäläisiä ”oranssilla vallankumouksella”.

Moskovassa ja muissa suurissa kaupungeissa pidetään ”vakauden kurssin” puolesta joukkomielenosoituksia, joihin osallistuu valtion palveluksessa olevia työntekijöitä tai valtion tilauksilla elävien tehtaiden työläisiä.

Näillä mielenosoituksilla on osoitettava maalle ja koko maailmalle, että Venäjä kannattaa Putinin hallituksen politiikkaa eikä haluaa menettää ”vakautta”.

En epäile sitä, etteikö Putinilla ole miljoonia kannattajia Venäjällä – jopa riippumattoman kyselyn mukaan Venäjän pääministeriä helmikuussa äänestäisi noin 48 prosenttia venäläistä.

Kuitenkin nämä joukkomielenosoitukset muistuttavat minulle vihan kahta minuuttia George Orwellin 1984 -romaanista, kun Oceanian asukkaat joka päivä ilmaisivat vihaa Oceanian vihollisia ja demokratiaa kohtaan ja rakkautta Isolleveljelle.

Kansalaisten protestit duuman vaalien väärentämistä vastaan eivät ole jääneet huomaamatta Venäjän johdossa.

Kuitenkaan johto ei tarkastellut vaalien tuloksia eikä erottanut keskusvaalilautakunnan puheenjohtajaa **Vladimir Tsurovia**, mitä kymmenet tuhannet venäläiset vaativat vaalien jälkeen, vaan järjesti omia mielenosoituksia “vakauden” puolesta.

Kasvava kansalaisten itsetietoisuus on vaarallisempi kilpailija Putinille kuin kommunistinen johtaja **Gennadi Zjuganov** tai “liberaalidemokraatti” **Vladimir Zhirinovski**. Jokaisella heistä on omat äänestäjänsä, mutta heillä ei ole sellaista vaikutusvaltaa eikä hallinnollista voimaa kuin Putinilla.

He ovat hyvä tausta Putinin voitolle.

Presidentinvaaleissa Putinilla ei ole mitään todellista vaihtoehtoa – jopa suosittu oppositiopoliitikko **Grigori Javlinski** poistettiin taistelusta.

Siksi Putin on itse kiinnostunut “rehellisistä vaaleista” 4. maaliskuuta, jolloin hänen voittonsa vahvistuu.

Mutta tyydyttävätkö presidenttivaalien tulokset niitä venäläisiä, jotka vaativat todella rehellisiä vaaleja ja ennen kaikkea – valinnan mahdollisuutta?

Luulen, että Putin todellakin pelkää vallankumousta, vaikka kukaan oppositiojohtajista ei kutsu venäläisiä siihen. Tästä syystä Venäjällä on nostettu poliisien ja armeijan palkkoja. Tästä syystä Putin järjesti viime vuonna, vaalien aattona, ”Koko Venäjän kansanrintaman”.

Monet venäläiset olivat ymmällään silloin, miksi Venäjän pääministeri halusi yhdistää kannattajansa ”rintamaan”.

Nyt on selvää, että Putin valmisteli maata kamppailuun – ”vakauden” vihollisia vastaan. Isoveli tarvitsee aina taistelua, joka voi yhdistää kansan.

Mutta duuman vaalit ja kansalaisten protestit näyttivät koko maailmalle, että Venäjä ei ole Oceania eikä Neuvostoliitto. Eversti Putista ei tule Isoveli, joka valvoo, vaikka hän voittaakin tämän vuoden presidentinvaalit.

VALERI POTASHOV on venäläinen lehtimies, joka asuu Petroskoissa.